



BUKOVINIAN STATE
MEDICAL UNIVERSITY
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ȘTEFAN CEL MARE
UNIVERSITY
OF SUCEAVA
СУЧАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ

AKTUALINI PYTANNIA SUSPILINIH
NAUK TA ISTORII MEDITSINI
(APSNIM)

CURRENT ISSUES OF SOCIAL
STUDIES AND HISTORY OF
MEDICINE

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК
И ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ

ENJEUX ACTUELS DES SCIENCES
SOCIALES ET DE L'HISTOIRE DE
LA MEDECINE

Спільний українсько-румунський науковий журнал
Joint Ukrainian-Romanian scientific journal

2023, 2 (36)

*Журнал засновано в 2013 р.
Перереєстровано 27.07.2015 р. у Міністерстві
юстиції України (Свід. № 21495-11295ПП – Сер. КВ)*

*Journal started publishing in 2013 year.
Re-registered in the Ministry of Justice of Ukraine
27.07.2015 p (Cert.of registr. № 21495-11295ПП – Ser. KB)*

*Журнал включено до Категорії "Б" Переліку
наукових фахових видань України з історичних
та філологічних наук (Наказ МОН України № 409
від 17.03.2020р.).*

*Journal is on the List of Scientific Professional publication
of the Ministry of Education and Science of Ukraine
Category «B», entitled to publish main results of
dissertations in different fields of **Historical sciences** and
Philological sciences (order № 409 of 17.03.2020)*

Editors-in-Chief: Dr. of History, Prof. **Antonyi Moysey** (Bukovinian State Medical University)
Dr. of History, Prof. **Stefan Purici** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Executive Editors: Dr. of Philology, Prof. **Antonina Anistratenko**, responsible for the electronic version of the journal
Ph.D., Assoc. Prof. **Yulia Rusnak** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Larysa Shutak** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Halyna Navchuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Tetyana Nykyforuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Alla Tkach** (Bukovinian State Medical University)
Dr. of History, Assoc. Prof. **Harieta Mareci Sabol** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Editors Assistants: Ph.D., Lecturer **Vasile M. Demciuc** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Responsible for the Bibliographic description of the references: **Svitlana Tulevska**

INDEXING: Index Copernicus – 73,78 (2016) | Infobase Index – 2,8 (2016) | MIAR – 2,8 (2016) | SRJIF – 3,98 (2017) | JICIndex – 0,110 (2017) | SJIF – 5,952 (2020)

*Journal was registered in the international scientometric and bibliographical database **Index Copernicus**, **Directory of Open Access Journals (DOAJ)**, **Ulrichs Web**, **Erih Plus**, **Scientific Indexing Services**, **Index of Turkish Education**, **Infobase Index**, **World Cat**, **DRJI**, **MIAR**, **Root indexing**, has published in database: **Google Scholar**, **SCIARY** (World Wide Science Educational Library), **Scientific periodicals of Ukraine**, **CEEOL (Germany)**, **e-library**.*

EDITORIAL BOARD:**SOCIAL SCIENCES**

History: Prof. *Onoriu Colăcel*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof., *Serhiy Dobrshanskiy*, Ph. D., Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Gennadii Kazakevych*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (**Ukraine**); Prof. *Michel Kerautret*, Dr. of History, Ecole des Hautes études en sciences sociales (Paris, **France**); Prof. *Zenon Kohut*, Dr. of History, Alberta University (Edmonton, **Canada**); Prof. *Anatoliy Kotsur*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (**Ukraine**); Prof. *Oleksandr Kurochkin*, Dr. of History, M. Rylskyi Institute of Art, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, **Ukraine**); Prof. *Yuri Makar*, Dr. of History, Academician of the Ukrainian Academy of History, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Senior Research Associate *Paul Meerts*, Dr. of History, Institute of International Relations Clingendael (The Hague, **Netherlands**); Prof. *Olimpia Mitric*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Gheorghe Onișoru*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Nataliya Petrova*, Ph. D., I. I. Mechnikov National University of Odesa (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Florin Pintescu*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Acad. *Stepan Pavliuk*, Dr. of History, Director of the Institute of Ethnology, Academy of Sciences (**Ukraine**); Acad. *Anna Skrypnyk*, Dr. of History, Director of the Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, **Ukraine**); Prof. *Andrzej Wawryniuk*, Dr. of History, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Cholmie (**Poland**);

Philology: Prof. *Bertrand Badiou*, Dr. of Philology, Ecole normale supérieure (Paris, **France**); Prof. *Piotr Borek*, Dr. of Philology, Head of the Polish Philology Institute Krakiv Pedagogical University (**Poland**); Assoc. Prof. *Carmen Dărăbuș*, Dr. of Philology, Kliment Ohridski University of Sofia (**Bulgaria**); Prof. *Mircea A. Diaconu*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Evelina-Mezalina Graur*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Adam Falowski*, Dr. of Philology, Head of the East Slavic Philology Institute Jagiellonian University (**Poland**); Prof. *Roma Franko*, Dr. Of Philology, University of Saskatchewan (**Canada**); Assoc. Prof. *Anastasiya Lepetiukha*, Kharkiv national pedagogical university named after H. Skovoroda (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Simona-Aida Manolache*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Chief Research Worker *Anna-Maria Sorescu-Marinkovich*, Dr. of Philology, Balkan Institute at Serbian Academy of Sciences and Art (Belgrad, **Serbia**); Prof. *Hanna Martynova*, Dr. of Philology, Bohdan Chmelnytskyi Cherkasy National University (Ukraine); Prof. *Ovidiu Morar*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Mihaela Violeta Munteanu*, Dr. of Philology, Technical University of Cluj-Napoca (**Romania**); Prof. *Rodica-Măria Nagy*, Dr. of Filology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Felix-Narcis Nikolau*, Dr. Of Philology, Lunds universitet (**Sweden**); Prof. *Antoaneta Olteanu*, Dr. of Philology, Bucharest University (**Romania**); Assoc. Prof. *Oleksandr Rak*, Ph. D. of Philology, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Nataliya Rusnak*, Dr. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Dr. of Filology, Prof. *Svitlana Shabat-Savka*, Ph. D. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**);

Philosophy: Prof. *Sorin Tudor Maxim*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Diego Sanches Mecka*, Dr. of Philosophy, National University of Distance Education (Madrid, **Spain**); Assoc. Prof. *George Neamțu*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Bogdan Popoveniuc*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Nina Zoriy*, Ph. D. of Philosophy, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**).

HISTORY OF MEDICINE:

Assoc. Prof. *Carmen Cornelia Bălan*, Dr. of Psychology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Dr. med. Dipl.-Psych, MBA, *Gerhardt Dammann*, Chief of Psychiatrische Klinik Münsterlingen and the psychiatric services Thurgau (**Switzerland**); Prof. *Alexander Fediv*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Oleksandr Ivashiuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Alfred Prits*, Dr. of Psychology, President of World Psychology Union Head of Psychotherapy and Psychoanalysis Institute in Vienna (**Austria**); Assoc. Prof. *Nadia Laura Serdenciu*, Dr. of Educational Sciences, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Viktor Tashchuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Dmytro Tyntyuk*, Dr. of Medicine, Chisinau State University of Medicine and Pharmacy N. Testemitsanu (**R. Moldova**); Prof. *Bohdan Vasylevskiy*, Dr. of Medicine, Chief of Psychosomatik Institute (Warsaw, **Poland**); Prof. *Vasyl Cheban*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**).

Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. Серія “Історичні та філологічні науки” || Current issues of Social studies and History of Medicine. Joint Ukrainian-Romanian scientific journal. Series “Historical and philological sciences”/ Редколегія: А. Мойсей, Ш. Пуріч. Чернівці–Сучава: БДМУ. 2023. № 2 (36). 106 с.

ISSN: 2311-9896; EISSN 2411-6181

The actual problems of world history, history of Ukraine, history of religion, ethnogenesis and traditional culture of peoples, archeology, philosophy, linguistics, literature and history of medicine are investigated in the journal. The journal is the international edition according to the sphere of extension and geography of the authors.

ББК 60я53+5г.я43

The journal is published in paper and electronic version with the resolution of the academic council of Higher State Educational Establishment of Ukraine “Bukovinian State Medical University” (Decision № 6. Date: 23.11.2023).

The authors are responsible for the selection, accuracy of given information, citations, proper names, geographical names and other data.

Publishing: 2-4 issues a year. Languages: Ukrainian, English, Romanian.

Address: Ukraine, 58000, Chernivtsi, Heroiv Maidanu str., 3, Department of Social Sciences and Ukrainian Studies. Tel.:(0372) 520871. **E-mail:** snim@bsmu.edu.ua; society@bsmu.edu.ua

The electronic version of the journal is available on the Web sites: <http://apsnim.bsmu.edu.ua>; <http://doaj.org> (DOAJ); <http://www.irbis-nbu.gov.ua> (National V. Vernadskij library web-site); <http://e-apsnim.bsmu.edu.ua> (OJS); <https://journals.indexcopernicus.com/representative/issue/list> (Copernicus ICI).

**КЕРІВНИЙ СКЛАД
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
(БУКОВИНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ)
У 1975-2005 РР.**

Ігор ГЕРУШ, Антоній МОЙСЕЙ,

Буковинський державний медичний університет,
antoniimoisei@bsmu.edu.ua, gerush.igor@bsmu.edu.ua

**MANAGEMENT STAFF IN
CHERNIVTSI STATE MEDICAL INSTITUTE
(BUKOVINIAN STATE MEDICAL ACADEMY)
DURING 1975-2005**

Igor GERUSH, Antony MOYSEY,

Bukovinian State Medical University,
ORCID ID: 0000-0003-2177-5158 RESEARCHER ID AAM-2237-2020
ORCID ID: 0000-0001-5295-2271 RESEARCHER ID S-5261-2016

Gerush I., Moysey A. Management staff in Chernivtsi State Medical Institute (Bukovinian State Medical Academy) during 1975-2005. The article, based on archival material and conversations with informants, provides data on the leadership of the Chernivtsi State Medical Institute and the Bukovinian State Medical Academy in 1975-2005 and its impact on the development of the institution. **The purpose of this work** is to introduce these new data into scientific circulation. **The relevance** of the study is due to the approach of the 80th anniversary of Bukovinian State Medical University, the need to honor the scientists who glorified the educational institution, as well as the need to educate young doctors with a creative approach to the profession. In the field of attention of the authors of the study, not only the list of rectors (V. K. Patrady, V. P. Pishak), vice-rectors (Fedoruk S. G., Sokol A. M., Kolomoets M. Yu., Voloshin P. V., Khodorovsky G. I., Kokoshchuk G. I., Mohun I. K., Milkov B. O., Kravchenko O. V., Sidorchuk I. Y., Nechitailo Yu. M., Zoriy N. I., Kardash V. E.) and deans, but also the analysis of each personality in the context of biographical data, career movement, creative achievements, social activities, awards, personal contribution to the development of medical science and the university. The article is decorated with photographs of rectors and vice-rectors of the corresponding period. **Conclusions.** In the time interval 1975-2005. the main stages of the development of BSMU were due to historical realities. Since 1975. until the mid-1980s. the education system was embedded in the Soviet paradigm of world perception. However, in professional terms, the BSMU team clearly followed the scientific approaches to teaching special disciplines, highlighting the practical training of young doctors. With the beginning of «perestroika» (rebuilt) in the USSR (II half. 1980s), the process of liberalization of political life intensified, which certainly had an impact on the educational process, especially in the humanitarian cycle of subjects. With the Ukrainian state gaining independence, there were major organizational changes: in 1997. the institution became an Academy, and since 2005 it has been transformed into University. This influenced the content of education. The University joined the Bologna Process. A stable number of foreign students in those days is an indicator of these changes. The disciplines of the Marxist-Leninist cycle disappeared. The educational institution entered the era of electronic technology, having a solid material and technical base for this.

Keywords: BSMU, Chernivtsi State Medical Institute, Bukovinian State Medical Academy, management staff, rector, vice-rector, dean.

Вступ. У буремні повоєнні роки в Чернівцях заснований медичний інститут, який мав на меті забезпечити лікарями з вищою освітою західний регіон України.

Усі зрушення, які відбулися за майже 80 років у ході еволюції навчального закладу, мають під собою соціальне та науково-технічне підґрунтя. Водночас вони є яскравою ілюстрацією результатів самовідданої та плідної праці людей, професіоналів своєї справи, невтомно захоплених роботою у галузі охорони здоров'я нації, підготовки медичних кадрів, розвитку науки. У житті колективу Чернівецького медичного інституту, академії, університету, переплелися сотні й тисячі доль студентів і викладачів, науковців і фахівців лікувальної справи, невтомних дослідників і винахідників, практичних лікарів і визначних постатей – випускників вишу. Тому, як у будь-якому успішному колективі, природним явищем є інтерес до своєї історії, етапів становлення, персоналій, які своєю працею уособлюють виробничі апогеї минувшини

і залишаються нерозривними вузами, що пов'язують із сьогоденням.

Незважаючи на факт нагромадження великої кількості праць і джерельних матеріалів, немає комплексного дослідження окремих етапів становлення та розвитку БДМУ, недостатньо введено в науковий обіг архівні та інші джерельні матеріали з цієї проблематики. Особливо це стосується періоду 1975-2005 рр. – років діяльності та розвитку Чернівецького державного медичного інституту та Буковинської державної медичної академії. Ці обставини змусили нас обрати для наукового дослідження саме цей хронологічний відрізок його історії.

Метою цієї роботи є введення в науковий обіг нових даних про керівний склад Чернівецького державного медичного інституту та Буковинської державної медичної академії у 1975-2005 рр.

Актуальність дослідження зумовлена наближенням 80-ї річниці Буковинського державного медичного університету, необхідністю вшанувати вчених, які

прославили цей навчальний заклад, а також потребою виховання у молодих медиків творчого підходу до професії.

Методика роботи заснована на аналізі історіографічних видань і архівних матеріалів.

Основна частина. РЕКТОРИ УНІВЕРСИТЕТУ



ПАТРАТІЙ Володимир Кузьмич (1927-2017).

Доктор медичних наук (1974), професор (1976), заслужений працівник вищої школи України (1987), завкафедри мікробіології та вірусології (1977-2001), ректор Чернівецького державного медичного інституту (1975-1993), у період 2001-2017 рр. – професор цієї ж кафедри.

Народився 5 липня 1927 р. у м. Ізюм Харківської області. Закінчив Харківський медичний інститут (1955), аспірантуру при кафедрі мікробіології цього вишу (1958). Пізніше працював на посадах асистента кафедри мікробіології ХМІ (до 1961 р.), доцента, декана санітарно-гігієнічного факультету Донецького медичного інституту (1961-1975), завкурсу вірусології кафедри мікробіології (1965-1971) цього ж вишу. Після захисту докторської дисертації, у 1975 р. переїхав з сім'єю до Чернівців.

Напрями наукових досліджень: вивчення етіології, імунології та профілактики респіраторних захворювань в умовах промислових районів; дослідження протимікробної активності четвертинних амонієвих сполук і фосфонієвих похідних.

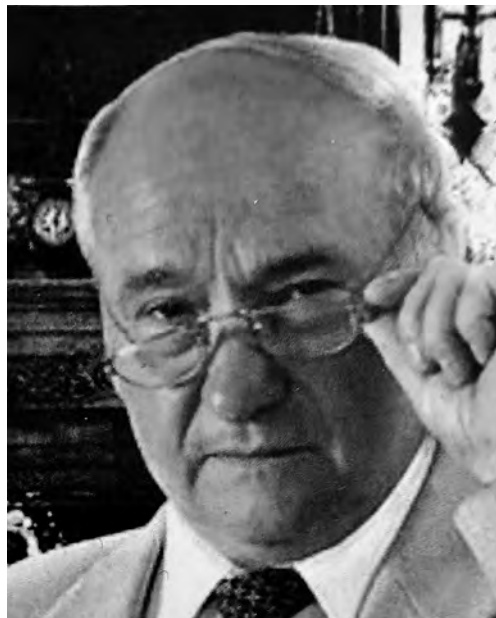
За час його перебування на посаді ректора ЧДМІ перший в Україні пройшов атестацію і ввійшов до числа десяти найліпших медичних інститутів колишнього Радянського Союзу (1989). При ньому введено післядипломну підготовку-інтернатуру, почали виконуватись госпдоговірні наукові дослідження, у 1975 р. відкрито педіатричний факультет, започатковано використання комп'ютерної техніки в навчальному процесі. Організована проблемна науково-дослідна лабораторія, яка перетворилась у самостійний Науково-дослідний Інститут медико-

екологічних проблем МОЗ України. У ЧДМІ організовано санаторій-профілакторій на 50 місць, створено сімейний гуртожиток.

Автор понад 200 наукових на навчально-методичних праць, з них понад 25 монографій, посібників і методичних рекомендацій. Одержав 12 авторських свідоцтв на винаходи. Підготував 6 кандидатів наук.

Понад 10 років очолював Чернівецьку міську організацію товариства «Знання».

Лауреат премії ім. О. Поповича (1998), нагороджений орденом Трудового червоного прапора, медаллю «За доблесну працю», знаком «Відмінник освіти України», нагрудним знаком М. І. Пирогова, почесною медаллю Українського наукового товариства в пам'ять про Л. В. Горбачевського.



ПШАК Василь Павлович.

Доктор медичних наук (1985), професор (1987), заслужений працівник народної освіти України (1990), академік АН ВШ України (1993), член-кореспондент НАПН України (1995), завкафедри медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки (1975-2014), заступник декана лікувального факультету (1973-1977), декан педіатричного (1981-1985) та лікувального (1985-1993) факультетів ЧДМІ, ректор Чернівецького державного медичного інституту (1993-1997), пізніше – Буковинської державної медичної академії (1997-2005) та Буковинського державного медичного університету (2005-2010).

Народився 3 листопада 1940 р. у с. Селище Сокирянського (нині Дністровського) району Чернівецької області України. У 1954-1957 рр. навчався в Чернівецькому медичному училищі, здобувши фах фельдшера, пізніше закінчив лікувальний факультет

ЧДМІ (1966) та вечірнє відділення біологічного факультету ЧДУ ім. Ю. Федьковича (спец. «Біологія»). Отримав направлення на наукову роботу асистентом кафедри медичної біології та генетики (1966-1972), де він працював до 2014 р. на посадах старшого викладача, доцента (1972), завідувача (1975-2014).

Наукові дослідження у галузях нейроендокринології та хронобіології. Фахівець у галузі медичної біології, фізіології та патофізіології, підготовки медичних кадрів. Вивчав структурну та функціональну організацію хроноритмів людини й тварин, місце й роль шишкоподібної залози в забезпеченні функцій нирок в онтогенезі та філогенезі. Брав участь у роботі численних комісій з вивчення соціальних і медичних проблем краю, був членом наукової проблемної комісії МОЗ і АМН Радянського Союзу.

За час його перебування на посаді ректора вперше в Україні на базі БДМУ втілено систему ступеневої освіти, яка об'єднувала медичний ліцей, медичні коледжі, університет. Відкрито нові читальні зали, обладнано спортивні майданчики, створено редакційно-видавничий відділ (1998) та реставровано музей університету. Організована одна з найбільших в Україні лабораторія з хронофізіології. Започатковані перші фахові наукові журнали: «Буковинський медичний вісник» (1997), «Клінічна та експериментальна патологія», «Клінічна анатомія та оперативна хірургія» (2002). У 1999 р. за ініціативи В. П. Пішака виш отримав на баланс від Чернівецької міської ради Палац культури та відпочинку «Академічний» (2001 р. – відкриття палацу після реконструкції). Відкрито відділення підготовки інтернів і розпочато підготовку фахівців із зарубіжних країн (Сирія, Судан, Індія, Непал, Камерун, Ліван, Палестина) (1993). Відкрито нові кафедри та спеціальності

(«Лабораторна діагностика», «Медична психологія» та ін.), факультет підготовки помічників лікаря (1993) – у 1998 р. перейменовано на медсестринський факультет, медико-психологічний центр.

За активне впровадження у навчально-виховний процес педагогічних інновацій та нових освітніх технологій у 2000 році МОН України нагородило БДМА дипломом III Міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2000». У 2001 році цей виш виборов третє місце у номінації «Наукова діяльність» у державному рейтингу серед вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. У тому ж році виш нагородили дипломом міжнародного академічного рейтингу популярності та якості «Золота Фортуна».

Автор понад 1000 наукових і навчально-методичних праць, з них 112 – монографій, підручників і навчальних посібників, зареєстрував 44 винаходи. У 2007 р. підручник «Медична біологія» за ред. В. Пішака та Ю. І. Бажори відзначений Державною премією України в галузі науки і техніки.

Підготував 20 кандидатів та 7 докторів наук.

За заслуги в галузі охорони здоров'я нагороджений орденами «Знак пошани» (1986), «За Заслуги» III та II ступенів (2000; 2006), медаллю «Ушинський К. Д.», знаком «Відмінник охорони здоров'я», удостоєний титулу «Почесний громадянин м. Чернівці» (2000). На засіданні НАН України (2003) В. П. Пішаку присуджено премію ім. О. О. Богомольця НАН України. Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки (2007), обласних премій ім. Ю. Федьковича та О. Поповича.

Почесний професор Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського.

ПРОРЕКТОРИ З НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ



ФЕДУРУК Степан Григорович (1923-2013).

Кандидат медичних наук (1965), доцент (1966), завідувач кафедри госпітальної терапії (1981-1982), проректор ЧДМІ з навчальної роботи (1968-1985).

Народився 28 жовтня 1923 р. у с. Петрашівці Віньковецького р-ну Хмельницької обл.

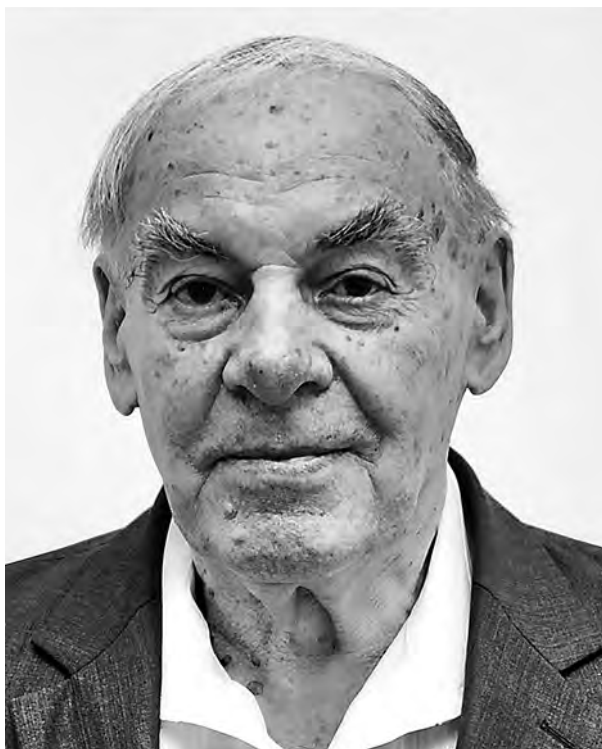
Після 7 класу середньої школи вступив до фельдшерського відділу Проскурівської фельдшерсько-акушерської школи, яку закінчив у 1941 р. До 1944 р. та у 1946-1952 рр. працював фельдшером та відповідно завідувачем фельдшерсько-акушерського пункту у с. Буйволиці Хмельницької обл. У 1944-1945 рр. служив у лавах Радянської армії старшим військовим фельдшером, командиром санітарного взводу. У 1952-1958 рр. навчався у Чернівецькому державному медичному інституті. Продовжив наукову роботу на посаді асистента кафедри госпітальної терапії. У 1965 р. захистив кандидатську дисертацію та з 1966 р. переведений на посаду доцента кафедри. У період – 1968 по 1986 рр. працював проректором з навчальної роботи Інституту, обирався вченим секретарем і секретарем наукової ради, з 1987 по 2005 рр. працював доцентом кафедри госпітальної терапії, згодом кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

У науковій сфері інтерес С. Г. Федорука був спрямований на вивчення та лікування захворювань органів травлення.

Автор 82 наукових і навчально-методичних праць, 6 рацпропозицій.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни I ступеня, медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною», знаком «Відмінник охорони здоров'я», лауреат премій ім. В. Залозецького та Б. Радзіховського (1995), занесений до книги Пошани Буковинського державного медичного університету.

Благородну справу С. Г. Федорука продовжують його діти й онуки: син – Олександр Федорук, д. мед. н., проф., заслужений лікар України, завкафедри урології та нейрохірургії БДМУ (до 2023 р.), медичний директор ОКНП «ЧЛШМД» м. Чернівці; донька – Людмила Трофіменко, лікар-терапевт Чернівецького військового госпіталю; онуки: Вікторія Федорук, лікар-дерматовенеролог, асист. кафедри дерматовенерології БДМУ; Ольга Трофіменко-Горошова, лікар-ендокринолог ОКНП «ЧЛШМД» м. Чернівці.



СОКОЛ Андрій Миколайович (1936-2022).

Кандидат медичних наук (1969), професор (1990), заслужений лікар України (1997), завкафедри інфекційних хвороб (1980-2006), проректор з навчальної роботи (1985-2000).

Народився 2 липня 1936 р. у с. Крутий Берег Лубенського р-ну Полтавської обл.

У 1964 р. з відзнакою закінчив Чернівецький державний медичний інститут, надалі працював ст. лаборантом (1964-1965), асистентом (1965-1975), доцентом (1975-1980), завідувачем кафедри інфекційних хвороб (1980-2006). З 2006 р. по 2022 рр. – професор кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету. Протягом 1986-2000 рр. обіймав посаду проректора

з навчальної роботи. Кандидатську дисертацію захистив у 1969 р., доцент (1977), професор (1990).

Напрямки наукових досліджень проф. А. М. Сокола стосуються проблем діагностики та лікування вірусних гепатитів, лептоспірозу та дифтерії, вірусних гепатитів і вагітності, вивчення стану серцево-судинної системи при бактеріальних і вірусних інфекціях.

Автор 20 навчальних посібників, понад 160 наукових праць, 3 методичних рекомендацій, 5 патентів на винаходи. Підготував 4 кандидатів наук.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медаллю «Ветеран праці», лауреат премії ім. О. Поповича (1995).



КОЛОМОЄЦЬ Михайло Юрійович.

Доктор медичних наук (1992), професор (1993), заслужений діяч науки і техніки України, завкафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб (1992-2009), перший проректор (2000-2009) Буковинського державного медичного університету, заступник директора з наукової роботи Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України (2009-2010), заступник директора з наукової роботи ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» (з січня 2010 р.).

Народився 11 січня 1950 р. у м. Запоріжжі.

Закінчив Чернівецький державний медичний інститут (1973), клінічну ординатуру при кафедрі факультетської терапії за спец. «Терапія» (1975). У період 1975-1989 рр. працював на кафедрі на посадах асистента (до 1983 р.) та доцента, у 1989-1992 – докторант Київського інституту удосконалення лікарів, у 1992-2009 рр. – завідувач кафедри госпітальної терапії (внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб), у 1993-2001 рр. – керівник відділу інтернатури, у 2000-2009 рр. – перший проректор Буковинського державного медичного університету.

Упродовж багатьох років був членом експертної ради з медицини та фармації ДАК України, комісії з медицини науково-методичної ради МОН України, науково-методичної ради з післядипломної освіти МОЗ України, президії правління Українського товариства терапевтів. Залучався МОЗ України до розробки держстандартів вищої освіти. Член редколегій профільних наукових журналів: «Український терапевтичний журнал», «Кровообіг та гомеостаз», «Буковинський медичний вісник», «Клінічна та експериментальна патологія». Упродовж 10 років очолював Чернівецьку обласну організацію «Асоціація терапевтів ім. акад. В. Х. Василенка».

Сфера наукових інтересів: різні розділи внутрішньої медицини (гастроентерологія, кардіологія, пульмонологія, ендокринологія). Основними напрямками досліджень є визначення клінічних, патогенетичних та вікових особливостей комбінованої патології внутрішніх органів і розробка та вдосконалення методів диференційного лікування і профілактики у хворих різного віку.

Створив і апробував (в експерименті та клініці) високобілковий вітамінізований таблетований продукт

тривалого зберігання «Біостим», розробив методику диференційованого його застосування.

У 1997 р. за участю колективу кафедри була створена «Автоматизована комп'ютерна атестаційна програма для атестації лікарів-інтернів зі спеціальності «Терапія» (за ред. М. Ю. Коломоєця та К. М. Амосової), ухвалена МОЗ України як національна для атестації лікарів у всіх медичних закладах освіти України на присвоєння кваліфікації «лікар-спеціаліст».

Автор понад 500 наукових і навчально-методичних праць, з яких 10 монографій, 3 підручники, 34 навч. посібники, 23 патенти на винаходи і корисні моделі. Підготував 3 докторів та 27 кандидатів медичних наук.

Лауреат премії ім. Б. Л. Радзіховського (1997).

Дружина – Тетяна Коломоєць – колишній гол. лікар поліклініки. Благородну справу М. Ю. Коломоєця продовжують його діти: донька, Надія Паліброда – д. мед. н., проф., декан фармацевтичного факультету БДМУ, лікар-гастроентеролог Чернівецької обласної клінічної лікарні; син, Олексій Коломоєць, працює судинним хірургом у Німеччині.

ПРОРЕКТОРИ З НАУКОВОЇ РОБОТИ



ВОЛОШИН Петро Власович (1928-2017).

Доктор медичних наук (1973), професор (1975), академік ВШ України, заслужений діяч науки і техніки України (1986), завкафедри нервових хвороб (1973-1977), декан лікувального факультету (1973-1974), проректор з наукової роботи Чернівецького державного медичного інституту (1974-1977).

Народився 13 січня 1928 р. в с. Любарці Баришівського р-ну Київської обл.

У 1959 р. закінчив Харківський медичний інститут і аспірантуру (1962). Працював на посаді асистента (1962-1966) та доцента кафедри нервових

хвороб цього ж Інституту (1966-1972). У 1963 р. захистив кандидатську, у 1973 р. – докторську дисертацію. Після захисту докторської дисертації, у 1973 р. був запрошений та обраний завкафедри нервових хвороб Чернівецького державного медичного інституту. Протягом 1973-1974 рр. призначений деканом лікувального факультету, у 1974-1977 рр. працював за сумісництвом проректором з наукової роботи. Затверджений у вченому званні професора у 1975 р.

У 1977 р. призначений директором Українського науково-дослідного інституту клінічної та експериментальної неврології та психіатрії АМН України (м. Харків) – сьогодні ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України, який очолював протягом 40 років (до самої смерті у 2017 р.).

Член правління Європейської асоціації неврологів, президент ГО «Асоціація науково-практичного товариства неврологів, психіатрів і наркологів України», голова експертної комісії НАМН та МОЗ України «Неврологія», голова спеціалізованої вченої ради із розгляду дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) медичних наук, гол. редактор журналу «Український вісник психоневрології», член Нью-Йоркської академії медичних наук, Американської академії психіатрії.

Напрями наукових досліджень: вивчення патогенезу судинної патології головного мозку. Реабілітація хворих з ураженням нервової системи. Започаткував новий напрямок у неврології – невропатологію опікової хвороби. Розробник немедикаментозних методів лікування психоневрологічних захворювань. Одним із перших в Україні П. В. Волошин ініціював вивчення

психоневрологічних і психологічних аспектів медицини катастроф та екстремальних ситуацій, зокрема наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Були розпочаті і поглиблені актуальні нейрофізіологічні та медико-психологічні дослідження для космічних центрів СРСР, України, Українського антарктичного центру.

Автор понад 580 наукових праць, 30 монографій та посібників, 32 винаходів і патентів. Під його керівництвом виконані 24 докторські і 65 кандидатських дисертацій.

Нагороджений орденом Дружби народів (1981), «За заслуги» III ступеня (1997), медалями, Почесними грамотами Верховної Ради України, МОЗ України, НАМН України. Ім'я П. В. Волошина занесене до Алеї трудової слави України. Почесний громадянин м. Харків.

У 2004 р. Міжнародним біографічним центром (Кембридж, Велика Британія) П. В. Волошин визнаний міжнародним фахівцем року з охорони здоров'я, а у 2005 р. нагороджений дипломом досягнень у медицині та охороні здоров'я. У 2005 р. Американським біографічним інститутом (Рейлі, Північна Кароліна, США) його ім'я внесено до міжнародного довідника «Видатні уми XXI ст.».



ХОДОРОВСЬКИЙ Георгій Іванович.

Український державний діяч, Перший посол Незалежної України в Індії (1993), Надзвичайний та Повноважний Посол України (з 1996 р.), депутат ВР України (1990-1994), депутат Чернівецької міської ради шести скликань.

Доктор медичних наук (1988), професор (1989), заслужений працівник ВШ України (1996), проректор з наукової роботи (1977-1987), завкафедри нормальної фізіології Чернівецького державного медичного інституту (1980-1987; 1989-1990;

2001-2005), радник ректора Кабульського медичного інституту та Міністра охорони здоров'я Афганістану (1987-1989).

Народився 28 серпня 1938 р. в с. Товтри Заставнівського р-ну Чернівецької області.

Закінчив Чернівецький медінститут (1961) і аспірантуру при кафедрі нормальної фізіології (1964). Працював асистентом (1964-1968), професором (1999) та завідувачем кафедри нормальної фізіології. З 2006 р. – професор цієї кафедри.

У 1969-1973 рр. – доцент кафедри фізіології людини медичного факультету Університету Замбії, голова профкому Посольства СРСР у Замбії, керівник експедиції ВООЗ з медико-соціологічних проблем, член редакційної ради журналу ЮНЕСКО «Health». У 1987-1989 рр. – радник ректора Кабульського медичного інституту та Міністра охорони здоров'я Афганістану. У 1992 р. переведений до МЗС України на посаду Посла з особливих доручень. У 1993-1998 рр. – Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Індія. У 1999 р. – професор кафедри нормальної фізіології Буковинської державної медичної академії. У 2003-2008 рр. – за сумісництвом працює на посаді професора кафедри міжнародних відносин ЧНУ ім. Ю. Федьковича.

Депутат ВР України, член Президії ВР, почесний професор Інституту маркетингу і менеджменту (Індія)

Напрями наукових досліджень у галузі медицини: взаємодія нервової та ендокринної систем організму. Регуляція функцій ендокринних залоз ендогенними та екзогенними чинниками. У БДМУ організував наукову електрофізіологічну лабораторію.

Результати його наукової роботи лягли в основу державної програми йодної профілактики зубу в Замбії.

Входив до складу авторського колективу СРСР з написання підручників для медичних ВНЗ, був членом навчально-методичної комісії з нормальної фізіології при МОЗ СРСР. Співавтор галузевої програми з нормальної фізіології для ВНЗ III-IV рівнів акредитації (Україна).

Автор понад 300 наукових і навчально-методичних праць, з яких 17 монографій та навчальних посібників, три патенти на винаходи. Під його керівництвом виконані 7 кандидатських дисертацій.

Нагороджений орденом Дружби народів (Афганістан), дипломом та медаллю «За заслуги в розбудові економіки України та вагомий внесок у створення гідного міжнародного іміджу нашої Держави», ювілейною медаллю «Двадцять років незалежності України», «За особливі заслуги перед українським народом», відзнакою «За зміцнення миру і дружби народів» Індо-Європейською асоціацією (Індія), Почесними грамотами Кабінету Міністрів і Верховної Ради України.

Лауреат премії ім. Індіри Ганді (Індія), обласної премії ім. О. Поповича. Нагороджений медаллю «На славу Чернівців». Почесний житель с. Товтри і Почесний громадянин м. Чернівців. Номінант видання «Золота книга ділової еліти України».



КОКОШУК Георгій Ілліч.

Доктор медичних наук (1982), професор (1989), заслужений діяч науки і техніки України (1996), завкафедри гістології, цитології та ембріології (1984-2003), проректор з наукової роботи (1987-1999)

Чернівецького державного медичного інституту (Буковинської державної медичної академії).

Народився 5 жовтня 1942 р. у с. Слобода Новоселицького р-ну Чернівецької області.

Закінчив Чернівецький медінститут (1968) та аспірантуру при кафедрі патологічної фізіології цього ж Інституту (1972). У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію. З 1972 р. по 2003 р. працював на кафедрі гістології, цитології та ембріології Чернівецького медінституту. У 1981 р. захистив докторську дисертацію, у 1984 р. присвоєно вчене звання доцента, у 1989 р. – вчене звання професора. У 1984-2003 рр. працював на посаді завкафедри гістології, цитології та ембріології. Від 2003 р. завкафедри фізіології та медичної психології Чернівецького університету.

Напрямки наукових досліджень: нейрогуморальна і нейрогормональна регуляція діяльності нирок, водно-сольового обміну та кислотно-лужного гомеостазу. Ним розроблені нові механізми регуляції функцій нирок у нормі і при гломерулонефриті, відкрито явище дистантної активації нирок при ацидозі. Незалежно від групи американських учених відкрив гуморальний фактор, який підсилює ацидогенез у нефроні, дослідив роль серотоніну й гістаміну в патогенезі нефриту, що сприяло вдосконаленню лікування хвороб нирок.

Автор 115 наукових праць, з них 3 монографії. Підготував 1 доктора та 7 кандидатів наук.

ПРОРЕКТОРИ З ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ



МОХУНЬ Іван Кирилович.

Кандидат медичних наук (1961), доцент (1961), завкафедри пропедевтики внутрішніх хвороб (1968-1979), проректор з лікувально-профілактичної роботи (1975-1984) Чернівецького державного медичного інституту.

Народився 14 квітня 1919 р. у с. Берестове Андріївського р-ну Запорізької обл.

Закінчив військовий факультет II Московського медінституту. Протягом 1941-1946 рр. – лікар військового госпіталю радянської армії, підполковник медслужби. У 1946-1951 рр. – лікар-ординатор, заступник головного лікаря в м. Маріуполь. У 1951-1953 рр. – клінічний ординатор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Чернівецького медінституту, асистент цієї ж кафедри. У 1961 р. захистив кандидатську дисертацію «Матеріали клініки і лікування лейкозів». Упродовж 1961-1964 рр. працював головним терапевтом госпіталю радянського Червоного Хреста в Ірані. Після повернення працює на кафедрі на посадах доцента та завкафедри. У 1975-1984 рр. – працював на посаді проректора з лікувально-профілактичної роботи.

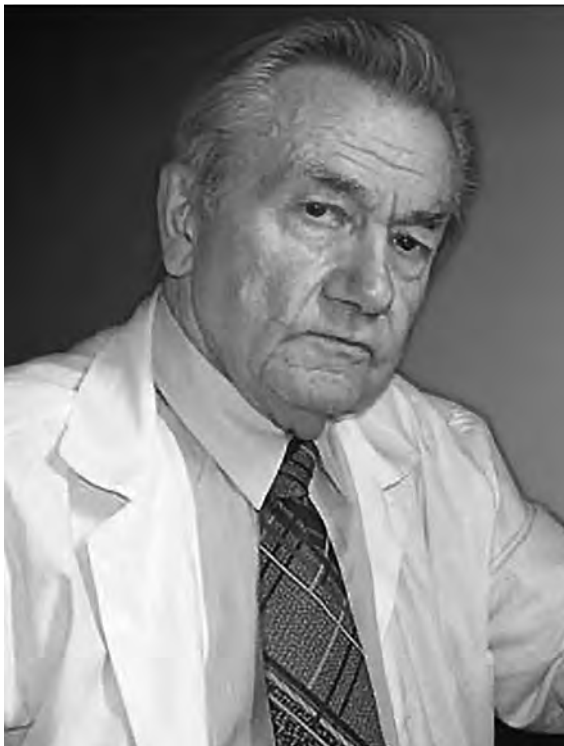
Наук дослідження І. К. Мохуня були спрямовані на вивчення питань патогенезу, діагностики та лікування захворювань шлунку, жовчного міхура та жовчовивідних шляхів.

Кандидатська дисертація І. К. Мохуня про клінічне протікання гострого лейкозу поклала початок диспансеризації на системні захворювання крові. Подальші методичні вказівки з диспансеризації хворих анемією, розроблені доц. І. К. Мохунем спільно з лікарями гематологічного відділення Обласної клінічної лікарні, сприяли поліпшенню диспансеризації цієї групи хворих, збільшенню тривалості життя гематологічних хворих.

Відомий як співавтор монографії «Гастроентерологія» (1975, співавтори: М. Ю. Коломоець, О. І. Самсон, Н. І. Лобода).

Автор 200 наук праць, трьох раціоналізаторських пропозицій.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги» та «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», «Знаком Пошани Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР».



МІЛЬКОВ Борис Олегович (1932-2009).

Доктор медичних наук (1975), професор (1978), заслужений діяч науки і техніки України (1990), завкафедри факультетської хірургії, очних та ЛОР-хвороб (1980-1997), проректор з лікувально-профілактичної роботи (1984-1996) Чернівецького державного медичного інституту.

Народився 2 квітня 1932 р. у м. Холм, нині Люблінського воєводства, Польща.

Закінчив Дніпропетровський медінститут (1956) та клінічну ординатуру при Інституті грудної хірургії АМН СРСР (1962). Працював хірургом медсанчастини рудника «Інгулець» Широківського району Дніпропетровської області (1956-1960), ординатором, а згодом завідувачем обласного торакального відділення Дніпропетровської міської лікарні № 16 (1962-1969). З 1969 року – асистент, а згодом доцент, з 1978-го – професор кафедри госпітальної хірургії № 2 Дніпропетровського медичного інституту. З 1979 р. – професор, з 1980-го – завкафедри факультетської хірургії, очних та ЛОР-хвороб, з 1997 по 2009 рр. – професор цієї ж кафедри Чернівецького медінституту.

Член редакційних рад журналів «Буковинський медичний вісник», «Українські медичні вісті» (Київ). Член Правління наукового товариства хірургів України,

Правління Всеукраїнського лікарського товариства, Голова товариства хірургів Чернівецької обл., Буковинської крайової організації Всеукраїнського лікарського товариства.

Наукові дослідження у галузях торакальної та абдомінальної хірургії. Удосконалив класифікацію перитоніту, запропонував новий метод оперативних втручань – лапароперцію.

Б. О. Мільков організував торакальне відділення факультетської клініки. Розроблений метод накладання гастростоми при операції Торека з використанням черевної частини стравоходу, що дозволило уникнути виконання лапаротомії.

Автор 350 наукових праць, 10 монографій, 18 винаходів і патентів, 12 інформаційних листків МОЗ України. Підготував 4 докторів та 15 кандидатів наук.

Його нагороджено значками «Відмінник охорони здоров'я», «Винахідник СРСР», «Переможець соціалістичного змагання», почесним значком Вищої школи СРСР «За відмінні успіхи в роботі». Лауреат премій ім. В. Залозецького (1996) та ім. Ю. Федьковича (2001).



КРАВЧЕНКО Олена Вікторівна.

Доктор медичних наук (1995), професор (1996), завідувач кафедри акушерства і гінекології (1994-1995), акушерства, гінекології та перинатології (1995-2001), проректор з лікувально-профілактичної роботи (1996-2001) Чернівецького державного медичного інституту та Буковинської державної медичної академії, головний спеціаліст з акушерства та гінекології Чернівецького обласного Управління охорони здоров'я (1991-1996), член Європейської Асоціації інфектологів, Європейської Асоціації акушерів-гінекологів (1991) та член Президії Асоціації акушерів-гінекологів України.

Народилася 16 грудня 1954 р. у м. Чернівцях.

Закінчила Чернівецький медінститут (1978) і аспірантуру при НДІ педіатрії, акушерства та гінекології АМН України (1985). З 1979 р. працювала лікарем Чернівецького міського клінічного пологового будинку, з 1986 р. – асистент кафедри акушерства та гінекології, з 1994 р. – завкафедри акушерства та гінекології, з 1995 р. – завкафедри акушерства, гінекології та перинатології Чернівецького медінституту та Буковинської медакадемії. Стажувалася у США в Університеті Джона Хопкінса (1998). Отримала міжнародний сертифікат з планування сім'ї.

Консультант Медичного консультативного центру Буковинського державного медичного університету та Helsi. Експерт з проведення оцінки та переоцінки закладів охорони здоров'я щодо критеріїв статусу «Лікарня, доброзичлива до дитини».

Наукові інтереси пов'язані з клініко-морфологічними та функціональними особливостями розвитку матково-плацентарної системи,

удосконаленням діагностики, прогнозуванням та профілактикою перинатальних ускладнень.

Автор понад 600 наукових і навчально-методичних праць, серед яких 2 монографії, 52 підручники, навчальні та навчально-методичні посібники. Автор 55 патентів, 57 інформаційних листів і 64 нововведень. Упроваджено понад 120 нових методів діагностики та лікування.

Член редколегії журналу «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина».

Проф. О. В. Кравченко є співавтором підручника з акушерства та гінекології для лікарів-інтернів (за ред. Грищенко В. І.) та підручника з акушерства для студентів (за заг. ред. Пирогової В. І.). Згідно з Наказом МОЗ України була членом робочої групи з розробки програм з додипломної та післядипломної підготовки фахівців.

Підготувала 10 кандидатів наук.

Нагороджена Почесними грамотами МОЗ України (2001, 2008, 2014 рр.).

ПРОРЕКТОР З НАУКОВОЇ ТА ЛІКУВАЛЬНОЇ РОБОТИ



СИДОРЧУК Ігор Йосипович.

Доктор медичних наук (1991), професор (1993), завкафедри клінічної імунології, алергології та ендокринології (1995-2007), проректор з наукової (2000) та з наукової і лікувальної роботи (2001-2007) Буковинського державного медичного університету, член Європейської академії алергології та клінічної імунології.

Народився 29 січня 1938 р. у с. Мельниця Ковельського повіту Люблінського воєводства, нинішньої Волинської області.

Закінчив Чернівецький медінститут (1966). У 1963-1966 рр. – іменний стипендіат. Вступив до

аспірантури при кафедрі мікробіології, вірусології та імунології (1968). У 1969 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1971 р. брав участь у проведенні протиепідеміологічних заходів у період епідемії холери на півдні України у складі Одеської протичумної станції і за зразкове виконання державного завдання відзначений подякою міністра охорони здоров'я СРСР. У 1977 р. закінчив факультет Міжнародної охорони здоров'я Центрального ордена Леніна інституту вдосконалення лікарів. Упродовж 1978 р. навчався за кордоном (Чехословаччина, Швейцарія, Єгипет) за напрямом «Епідеміологічний нагляд і боротьба з інфекційними захворюваннями». У 1991 р. захистив докторську дисертацію.

Працював асистентом (1968-1978), доцентом (1978-1993), професором (1993-1995), кафедри мікробіології, вірусології та імунології. Завідувач кафедри (1995-2007) клінічної імунології, алергології та ендокринології Буковинського державного медичного університету. З 2007 р. – професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, клінічної імунології та алергології, завкурсу клінічної імунології та алергології. З 2014 р. повертається на посаду професора кафедри мікробіології та вірусології.

Проректор з наукової (2000) та з наукової та лікувальної роботи Чернівецького медінституту.

Напрями наукових досліджень: пошук і вивчення антимікробних властивостей нових синтетичних хімічних сполук, внутрішньолікарняні інфекції, антагонізм мікроорганізмів, імунологічні та мікробіологічні аспекти ендокринних і неспецифічних захворювань респіраторної системи.

Почесний професор Інституту мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова НАМН України (з 2013 р.), член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій за спец. «Патологічна фізіологія» Луганського

державного медичного університету. Член редакційних рад ряду науково-практичних журналів – «Буковинський медичний вісник», «Імунологія та алергологія», «Аннали Мечниковського інституту», «Міжнародного ендокринологічного журналу», «Загальна патологія та патофізіологічна фізіологія».

Автор близько 900 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 3 підручників,

21 монографії, 18 навчальних посібників. Отримав 24 авторських свідоцтва та патенти на винаходи. Під його керівництвом виконано й захищено 18 кандидатських дисертацій.

Нагороджений знаками «Відмінник охорони здоров'я», «Винахідник СРСР» (1985), медаллю «Ветеран праці». Лауреат премії ім. Ю. Федьковича (1999).

ПРОРЕКТОР З МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ



НЕЧИТАЙЛО Юрій Миколайович.

Доктор медичних наук (1999), професор (2001), завідувач кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини (з 1995 р.), проректор з міжнародних зв'язків (2003-2006) Буковинського державного медичного університету.

Народився 18 травня 1949 у м. Чернівці.

У 1972 р. закінчив Чернівецький державний медінститут, працював лікарем-інфекціоністом в Обласній клінічній лікарні м. Чернівці. У 1977-1979 рр. навчався у спеціальній клінічній ординатурі з поглибленим вивченням англ. мови в Одеському медичному інституті. Із 1980 р. обіймав спочатку посаду асистента, а пізніше – доцента (1993) кафедри дитячих хвороб. З 1983 по 1986 рр. працював дитячим інфекціоністом у м. Біскра (Алжир). У 1987-1990 рр. входив до складу групи експертів ВООЗ при МОЗ СРСР і брав участь у роботі 16 виїзних засідань групи експертів ВООЗ. У 1989 р. захистив кандидатську дисертацію у НДІ епідеміології та інфекційних хвороб (м. Київ) за фахом «дитячі інфекційні хвороби». У 1995 р. призначений завкафедри пропедевтики дитячих хвороб (спочатку називалася кафедрою

дитячих хвороб № 2, а з 2011 р. – кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини) Чернівецького медінституту. Докторську дисертацію захистив за фахом «педіатрія» у 1999 р. в Інституті педіатрії, акушерства та гінекології АМН України. У 2003-2006 рр. працював на посаді проректора з міжнародних зв'язків БДМА. За його посередництвом у 2004 р. підписано угоду з освітянською організацією в Індії та в 2004-2005 рр. проведено перші набори іноземних студентів з англійською мовою навчання.

У 1993 р. присвоєно вчене звання доцента, а у 2001 р. – вчене звання професора.

Проходив навчання в Університеті Штату Нью-Йорк у м. Олбані США (1997), короткотривалі стажування у Карловому університеті м. Прага (Чехія, 1997), у Триніті коледжі Оксфордського університету (Велика Британія, 2001), Зальцбургу на медичному семінарі ОМІ (Австрія, 2008).

Член Президії Асоціації педіатрів України та федерації педіатрів СНД. Член спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій з педіатрії БДМУ та Тернопільського медуніверситету. Член редакційних рад науково-практичних журналів: «Environmental medicine» (Вроцлав, Польща), «Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології», «Педіатрія, акушерство та гінекологія» (Київ), «Клінічна та експериментальна патологія» (Чернівці). Член «The International Network on Children's Health Environment and Safety (INCHES)».

Наукові дослідження присвячені проблемі педіатрії розвитку. Проведено дослідження фізичного, психомоторного, біологічного та репродуктивного розвитку дітей Буковини. Розроблена методологія скринінгової оцінки різних напрямків розвитку дітей.

Автор понад 420 наукових праць, у тому числі співавтор національного підручника, 4 монографій, 23 навч. посібників, 10 патентів на винаходи, 10 рацпропозицій.

Під керівництвом проф. Ю. М. Нечитайла виконано та захищено 3 докторських та 12 кандидатських дисертацій.

Відзначений почесним знаком Чернівецької обласної держадміністрації «Медицина Буковини», грамотами МОЗ України.

Родина. Дружина – Ірина (лікар-офтальмолог), син – Дмитро (д. мед. н., проф., педіатр) та донька – Олена.

ПРОРЕКТОР З ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ



ЗОРИЙ Ніна Іванівна.

Кандидат філософських наук (1998), доцент (2002), завкафедри психології і філософії (2002-2015), проректор з гуманітарної освіти на виховання (2000-2003), проректор з науково-педагогічної роботи та виховання (з 2003 р.) Буковинського державного медичного університету.

Народилася 11 березня 1959 р. у с. Малинці Хотинського р-ну Чернівецької обл.

У 1984 р. закінчила історичний факультет Чернівецького державного університету. З 1986 по 1993 рр. працювала бібліографом у науковій бібліотеці, з 1993 р. по 2000 – викладачем, доцентом кафедри суспільних та гуманітарних наук Чернівецького медінституту. У 1998 р. захистила кандидатську дисертацію «Філософські проблеми гуманітаризації

та гуманізації сучасної медицини». У 2002 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри суспільних та гуманітарних наук. Після реорганізації цієї кафедри у 2002 р. очолила новостворену кафедру психології та соціології (2002-2015).

У січні 2000 р. призначена на посаду проректора з гуманітарної освіти та виховання, яка була запроваджена вперше в Академії у зв'язку з гострою потребою у здійсненні комплексного підходу у вихованні студентської молоді. З 2003 р. – проректор з науково-педагогічної роботи та виховання. Зорій Н. І. очолила новостворену Координаційну раду з гуманітарної освіти і виховання, а згодом перейменована на Координаційну раду з гуманітарних питань та виховання (2009). З 2009 р. очолила Школу молодого викладача. Голова предметної методичної комісії з суспільних і гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та здоров'я Буковинського державного медичного університету. Ініціатор проведення різноманітних виховних заходів з національно-патріотичної та культурно-мистецької тематики.

Співавторка Державного стандарту вищої освіти України: за спеціальністю 7.110110 «Медична психологія». З 2002 р. очолила школу-семинар з психології для викладачів.

Автор понад 100 наукових і навчально-методичних праць з питань філософії науки, педагогіки вищої освіти, методологічних проблем соціальної психології та виховної роботи у системі вищої освіти.

Лауреат премії ім. Ю. Федьковича (2004), переможниця регіональної премії Буковини «Жінка III тисячоліття – 2012», нагороджена ювілейною відзнакою Обласної держадміністрації «100 років Буковинському вічу» (2018), почесною відзнакою «На славу Буковини» (2019).

ПРОРЕКТОР З ПОБУТУ



КАРДАШ Василь Едуардович.

Кандидат медичних наук (1990), доцент, завідувач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я (2001-2014), проректор з побуту (2002-2011) Буковинського державного медичного університету (з 2011-помічник ректора з соціальних питань).

У 1983 р. закінчив Чернівецький державний медінститут. У 1985-1994 – працював асистентом, старшим викладачем кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я, з 1997 р. – доцентом, а з липня 2001 р. – завідує кафедрою. Кандидатську дисертацію захистив у 1990 р.

Започаткував цикли підвищення кваліфікації лікарів.

Лікар-організатор вищої категорії.

Основні наукові здобутки: розробка моделі підтримки здорового способу життя хворих на хвороби системи кровообігу, участь у розробці прогнозів здоров'я населення України.

Автор 122 статей, зокрема 11 навч. посібників, 4 метод рекомендацій, двох патентів на корисну модель.

ДЕКАНИ ФАКУЛЬТЕТІВ

Медичний факультет (до 1996) – Медичний факультет № 1¹

проф. В. М. Круцяк (1974-1978)
 проф. В. О. Калугін (1978-1985)
 проф. В. П. Пішак (1985-1993)
 проф. В. І. Проняєв (1993-1997)
 проф. В. Ф. Мислицький (1997-2001) – декан 1 та

2 мед. факультетів.

проф. Т. М. Бойчук (2001-2003)²
 проф. В. П. Польовий (2003-2010)

Медичний факультет № 2³

Доц. В. Г. Глубоченко (з 2001 р.)

Педіатричний факультет (1975-1989)⁴

доц. В. І. Бережний (1975-1981),
 доц. В. П. Пішак (1981-1985),
 доц. М. М. Козуб (1985-1989).

Медичний факультет № 3 (2000-2008)⁵

доц. Польовий Віктор Павлович
 доц. Поліщук Олександр Юрійович

Медичний факультет № 4 (2012). Факультети-попередники:**Факультет помічників лікаря (1994-1998)**

проф. Ю. Т. Ахтемійчук (1994-1995)
 доц. Ф. Д. Марчук (1995-1998)

«Медсестринський факультет» (1998)⁶

доц. В. А. Гайдуков (1998-2001)

Факультет бакалаврів та молодших медичних і фармацевтичних працівників (2001)⁷

проф. Сорокман Таміла Василівна (з 2001 р.)⁸

Факультет бакалаврів з відділенням молодших медичних і фармацевтичних працівників (2003)⁹**Медичний факультет № 4 з відділенням молодших медичних і фармацевтичних фахівців» (2005)¹⁰****Медичний факультет № 4 (з 2012 р.).****Фармацевтичний факультет (2004)¹¹**

Доц. П. В. Присяжнюк (з 2004 р.)

Факультет післядипломної освіти (2003)¹²

Проф. О. С. Полянська (2003-2009)

Висновки. У часовому проміжку 1975-2005 рр. основні етапи розвитку БДМУ були зумовлені історичними реаліями. З 1975 р. до середини 1980-х рр. система освіти була вмонтована у радянську парадигму світосприйняття. Однак у професійному плані колектив БДМУ чітко слідував науковим підходам до викладання спеціальних дисциплін, висуваючи на перший план практичну підготовку молодих лікарів. З початком «перебудови» в СРСР (II полов. 1980-х рр.) посилювався процес лібералізації політичного життя, який, безумовно, мав вплив на навчальний процес, особливо у гуманітарному циклі предметів. З отриманням Українською державою незалежності мали місце основні організаційні переміни: у 1997 р. заклад став Академією, а з 2005 р. – університетом. Це вплинуло на зміст освіти. Університет приєднався до Болонського процесу. Стабільна кількість у ті часи іноземних студентів – показник цих перемін. Зникли дисципліни

¹ За дозволом МОЗ України у 1996 р. у зв'язку зі збільшенням контингенту студентів, упровадженням контрактної форми навчання та навчанням іноземних громадян медичний факультет (спец. «Лікувальна справа») був реорганізований у медичний факультет № 1 та медичний факультет № 2.

² Замість лікувального факультету у 2001 р. створено медфакультет № 1 (декан – проф. Бойчук Т. М.) – для підготовки лікарів за держзамовленням і медичний факультет № 2 (декан – доц. В. Г. Глубоченко) – для підготовки лікарів із числа іноземних і вітчизняних студентів на платній основі (за контрактом).

³ Наказом ректора БДМА № 1 від 23.02.2001 р. деканом медичного факультету № 2 призначений доцент кафедри факультетської терапії Глубоченко Володимир Григорович.

⁴ Відкрито педіатричний факультет, який функціонував до 1987 року. У 1987 році педіатричний факультет ліквідовано. Продовжено заняття до закінчення і випуску педіатрів на 5 і 6 курсах. Останній випуск педіатрів відбувся 1989 року.

⁵ Підготовка лікарів-педіатрів знову поновлена у 1998, а 2000 р. створений медичний факультет № 3 для підготовки лікарів-педіатрів і медичних психологів. У 2008 р. медичний факультет № 3 реорганізований, а студенти зі спеціальності «Педіатрія» та «Медична психологія» увійшли до медфакультету № 1, у складі якого навчалися до січня 2013 р.

⁶ З 1998 р. на факультеті здійснюється підготовка бакалаврів медицини за фахом «Сестринська справа» на базі спеціальної середньої освіти, а факультет змінює назву на «Медсестринський факультет» (наказ № 2 від 26.12.1998 р.),

⁷ У 2001 р. уперше на факультеті розпочалася підготовка спеціалістів за спрямуванням «Лабораторна діагностика». У зв'язку з розширенням переліку спеціальностей факультет реорганізовується спочатку на «Факультет бакалаврів і молодших медичних і фармацевтичних працівників» (наказ № 4 від 19.06.2001 р.).

⁸ факультет № 4 (декан – проф. Т. В. Сорокман) – для підготовки медичних сестер і клінічних лаборантів з вищою освітою (бакалаврів) з відділенням молодших медичних працівників.

⁹ Наказ № 07-О від 20.08.2003 р.

¹⁰ Наказ № 04-О від 21.03.2005 р.

¹¹ Навчання студентів за напрямом «Фармація» у БДМА розпочато у 2001 р., коли була отримана ліцензія на підготовку фахівців за спеціальністю 7.12020102 «Клінічна фармація». Перший випуск за цією спеціальністю відбувся у 2006 р. Фармацевтичний факультет БДМА створений у серпні 2004 р. наказом № 04-О від 23.08.2004 р.

¹² У ЧДМІ за підготовку лікарів-інтернів у різний час відповідали доц. Г. К. Бутвин, доц. М. М. Хмизов. Лише у 1993 р. створене окреме відділення інтернатури, яку очолив проф. М. Ю. Коломоєць. 16 березня 2001 р. за сприянням керівництва БДМА відділення інтернатури як напрямок післядипломної підготовки медичних кадрів було ліцензовано, а керівником став проф. Ю. Т. Ахтемійчук. Відповідно до розпорядження МОЗ України від 26.12.2002 р. про створення в БДМА факультету післядипломної освіти як структурного підрозділу, було засновано факультет післядипломної освіти (Наказ № 01-О від 08.01.2003 р.), що дало можливість випускникам вузу отримати спеціалізацію та підвищувати кваліфікацію в університеті.

марксистського-ленінського циклу. Навчальний заклад вступив в епоху електронних технологій, маючи солідну матеріально-технічну базу для цього.

Igor Gerush – кандидат медичних наук, професор, ректор Буковинського державного медичного університету. Напрями наукових досліджень: вивчення оксидантної та антиоксидантної систем, системи утворення гідроген сульфідів за умов норми та при патології; дослідження впливу препаратів мелатоніну та ехінацеї пурпурової на організм; вивчення та впровадження нових навчальних технологій. Автор понад 275 наукових праць, зокрема: 3 монографії, 22 навчальних та навчально-методичних посібників.

Igor Gerush – PhD of Medical Sciences, Professor, Rector of the Bukovinian State Medical University. Areas of research: study of oxidative and antioxidant systems, systems of hydrogen sulfide formation under normal conditions and in pathology; study of the effects of melatonin and Echinacea purpurea on the body; study and implementation of new educational technologies. Author of more than 275 scientific papers, including: 3 monographs, 22 textbooks and teaching aids.

Мойсей Антоній – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету, головний

редактор українсько-румунського наукового журналу «Актуальні питання суспільних наук та історії медицини». Коло наукових інтересів: Історія України та української культури, традиційна культура населення Буковини, взаємовпливи в сфері традиційної культури українського та східнороманського населення Буковини, процеси етнокультурної ідентичності у прикордонних регіонах. Автор понад 250 наукових праць, у т. ч. 9-и монографій, 2 брошури.

Moysey Antony – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department of Social Sciences and Ukrainian Studies of the Bukovinian State Medical University, editor of the Ukrainian-Romanian scientific journal «Current issues of social sciences and history of medicine». Scientific interests are such as: history of Ukraine and Ukrainian culture, traditional culture of the population of Bukovina, mutual influence in the sphere of traditional culture of the Ukrainian and East-Roman population of Bukovina, processes of ethnocultural identity in the border regions. The author of more than 250 scientific works, including 9 monographs, 14 educational aids.

Received: 26.10.2023

Advance Access Published: December, 2023

© I. Gerush, A. Moysey, 2023